

DENET SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 11.02.2013
Sirküler No : 2013/038

ANONİM ŞİRKETLERDE ŞERHAYE ARTIRIMINDA İÇ KAYNAKLARIN ÖNCELİĞİ MESELESİ (Yeni TTK Md. 462/3)

1. GENEL BİLGİ:

Anonim şirketlerde esas sermayenin taahhüt yoluyla nakden ve/veya aynı artırımı yapılırken, özkaynak unsurları arasında yer alan muhtelif kar ve sermaye yedeklerinin (iç kaynakların) öncelikle sermayeye eklenmesinin bir gereklilik olup olmadığı eskiden beri tartışma konusudur. Bunun sebebi, mevcut ortaklardan taahhüt yoluyla sermaye artırımına iştirak etmeyenlerin, şirketin açık ve gizli yedeklerinden, hisselerindeki azalış oranında kayba uğramaları durumunun ortaya çıkması ihtimalidir. Uygulamada, yeni ortakların katılımıyla gerçekleştirilen sermaye artırımlarında yeni hisselerin primli fiyattan ihraç olunarak, nominal bedelin üzerindeki farkların emisyon primi şeklinde şirketin bünyesine mal edilmesi suretiyle bu sorunun ortaya çıkması engellenmiş olmaktadır. Buna karşın, mevcut ortaklarla gerçekleştirilen sermaye artırımlarında, sermaye artırımına katılmayan ortaklar açısından bir kaybın ortaya çıkması sözkonusudur. Mevcut ortaklardan sermaye artırımına kendi isteği ile katılmayanlar açısından bir sorun olmadığı düşünülebilirse de, katılmak istediği halde ekonomik durumunun yetersizliği vb. sebeplerle katılmayanlar açısından durum farklıdır. Ayrıca uygulamada zaman zaman karşılaşıldığı gibi, bazı şirketlerde çoğunluğa sahip ortakların, azınlıktaki ortak veya ortakların sermayedeki pay oranının düşmesine ve şirket üzerinde hak kaybına uğramalarına yol açacak tarzda sermaye artırımına gitme kararı aldıkları görülmektedir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2011 yılında 5,7 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 135 ülkede bulunan 1.118 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 49.000 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Denet'in müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz, iktibas edilemez.

Bu nedenle, mevcut ortakların muhtemel hak kayıplarının önüne geçilmesi amacıyla, bilançoda yer alan iç kaynak unsurlarının öncelikle sermayeye dönüştürülmüş olması gereği üzerinde durulmaktadır.

2. İÇ KAYNAK UNSURLARI:

İç kaynak tabirine dahil edilen pek çok unsur olduğu gibi, bunların sınıflandırılması ve adlandırılmasında da, gerek ticaret ve vergi hukukunun ve gerekse muhasebe (TFRS) ve vergi (TDHP) uygulamalarının farklı yaklaşımları söz konusu olabilmektedir. Aşağıda; VUK bilançolarında yer aldığı bilinen/tahmin edilen belli başlı iç kaynak unsurları örnek mahiyetinde olmak üzere sıralanmıştır:

I. Kar Yedekleri:

1. Genel Kanuni (Yasal) Yedekler (Yeni TTK Md.519, Eski TTK Md. 466)
  - I. Tertip Kanuni Yedek Akçeler
  - II. Tertip Kanuni Yedek Akçeler
  - Emisyon (Hisse Senedi İhraç) Primleri
2. Olağanüstü (Fevkalade) Yedekler
3. Geçmiş Yıllar Karları (Dağıtılmamış Karlar)
4. Dönem Karı
5. Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası Fonu (KVK Md. 5/e)
6. Yenileme Fonu (VUK Md. 328 ve 329)
7. Girişim Sermayesi Fonu (VUK Md. 325/A)
8. 2003 Yılı Enflasyon Düzeltmesi İçindeki Kar Unsurları

II. Sermaye Yedekleri:

1. Özsermaye Kalemlerine Ait Enflasyon Düzeltme Farkları (VUK Mük. Md. 298, Geçici Md. 25)
  - Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları
  - Kanuni Yedekler Enf. Düz. Olumlu Farkları
  - Olağanüstü Yedekler Enf. Düz. Olumlu Farkları
  - Geçmiş Yıllar Karları Enf. Düz. Olumlu Farkları
  - Diğer Özkaynak Unsurları Enf. Düz. Olumlu Farkları
  - 2003 Yılı Enflasyon Düzeltmesi İçindeki Enflasyon Farkı
2. Yeniden Değerleme Fonu (Eğer Varsa 2003 Enf. Düzeltmesi Öncesine Ait Unsurlar)
3. İştiraklerden Gelen, Sermaye Yedeği Kaynaklı Bedelsiz Hisseler Karşılığı Fonlar

Yukarıda sayılanlar, yaygın ve örnek mahiyetinde iç kaynak unsurları olup, bunların dışında şirketin ana sözleşmesine veya kuruluş kanununa vb. göre ayrılmış bulunan özel nitelikli yedekler, fonlar, birleşme/devralma/bölünme dengeleme hesapları vb. bulunabilir; yukarıda kullandığımız isimlerden daha farklı isimlerle anılıyor olabilir.

3. ESKİ TTK DÖNEMİNDEKİ DURUM:

3.1. Kanunda Yer Alan Hükümler:

Eski TTK’da, taahhüt yoluyla sermaye artırımını için öngörülen tek zorunluluk, eğer varsa ödenmemiş sermayenin ödenmiş olması idi. Bunun dışında; yasal veya olağanüstü yedeklerin, dağıtılmamış geçmiş yıllar karlarının, yeniden değerlendirme veya enflasyon düzeltilmesi olumlu farklarının, vergiden istisna kazançlarla ilgili ayrılmış fonlar vb. gibi özkaynak unsurlarının öncelikle sermaye artırımında kullanılması konusunda kanunda öngörülmüş herhangi bir şart yoktu.

3.2. Doktrinde Yer Alan Görüşler:

Eski TTK’nun 381 inci maddesinde, genel kurullarda karar alınırken; kanuna, esas mukavele hükümlerine ve bilhassa objektif iyi niyet esaslarına uygun hareket edilmediği durumlarda, genel kurul kararının aleyhine iptal davası açılabilmesi için hüküm altına alınmıştır. Kanunda objektif iyi niyet kurallarının ne olduğu konusunda bir örnek bulunmamaktadır. Hukukçular objektif iyi niyet konusunun esasen temel yasa olan Medeni Kanunun 2 nci Maddesindeki “*dürüst davranma*” ilkesinin bir gereği olduğunu savunmaktadırlar.¹ Nitekim, Yeni TTK’nun 445 inci Maddesinde “*dürüstlük kuralı*” ibaresi kullanılarak bu yaklaşım daha açık bir hale getirilmiştir.

3.3. İçtihat Örnekleri:

Objektif iyi niyet konusunda alınmış muhtelif yargı kararları vardır. Bu kararlardan birinde;

- ortaklığın sermaye yapısı gerektirmediği halde ve
- yeniden değerlendirme fonu dahi dahil edilmeksizin,

esas sermayenin arttırılmasında, çoğunluğun çıkarlarını gözetmek ve azınlığın payını küçültmek amacı olduğu, dolayısıyla genel kurul kararının objektif iyi niyet kurallarına aykırı bulunduğu hükmedilmiştir.²

Diğerinde ise; eşitlik ilkesi gözetilerek hiçbir pay sahibinin sermaye artırımına katılmasının engellenmediği bir sermaye artırımında, yeterli ekonomik güce sahip ortakların sermaye artırımına katılmamalarında bir zararlarının olamayacağına değinilmektedir.³

4. YENİ TTK İLE YAPILAN DÜZENLEMELER:

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun (Yeni TTK) 462 nci maddesinin üçüncü fıkrasında şu hüküm yer almış bulunmaktadır:

¹ Prof.Dr.Erdoğan Moroğlu “A.O.da Genel Kurul Kararlarının hükümsüzlüğü 2004” ve “Anonim Ortaklıklarda Esas Sermaye Artırımı 2003”

² Yargıtay 11. HD 11.12.1995 T. ve E.95/8154, K.95/9165 Sayılı Kararı.

³ Yargıtay 11. HD 13.12.1988 T.ve E.1988/4113, K. 1988/7656 Sayılı Kararı.

“(3) Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması halinde bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz. Hem bu fonların sermayeye dönüştürülmesi hem de aynı zamanda ve aynı oranda sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılabilir. Artırım genel kurul veya yönetim kurulu kararının ve esas sözleşmenin ilgili maddelerinin değişik şeklinin tescili ile kesinleşir. Tescil ile o anda mevcut pay sahipleri mevcut paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler. Bedelsiz paylar üzerindeki hak kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz; bu haktan vazgeçilemez.”

Bu hüküm “İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı” başlığını taşıyan 462 nci maddenin içinde yer almış olup; bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması halinde, bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden (eklenmeden), sermaye taahhüt edilmesi yoluyla nakden veya aynen sermaye artırımını yapılamayacağını hükme bağlamıştır. Böylelikle eski yasadaki boşluğun bu şekilde telafi edilmesi amaçlanmıştır.

Nitekim Yeni TTK'nun gerekçesinde, bu hükmün, (mevcut) paysahiplerinin korunması amacıyla konulmuş, istisnası bulunmayan başka bir deyişle hiçbir sebeple bertaraf edilemeyecek olan emredici bir kural olduğu belirtildikten sonra şu ifadelere yer verilmiştir:

“.....
Uygulamada, bazı şirketlerin, bilançoda sermayeye eklenebilecek bir fon mevcutken veya böyle bir fonun hesaplanıp bilançoğa konulması yolu açıkken, önce nakdî sermaye artırımını yaparak ve çoğu kez bunun miktarını yüksek tutarak, artırıma bazı paysahiplerinin katılamamalarından diğer bir grup paysahibine yarar sağladıkları görülmektedir. Tasarı birinci cümle ile buna cevaz olmadığını emredici bir şekilde ifade etmiştir. Kural hakim öğretinin ve Yargıtay'ın görüşlerini kanunlaştırmaktadır. Bu emredici kurala aykırılığın hukukî sonucu butlandır.

İkinci cümle, şirketin sermayeye duyduğu gereksinimin acil olduğu ve şirketin nakdi sermaye artırımını derhal yapmasında haklı sebeplerin bulunduğu haller düşünülerek kanuna konulmuştur. Hükmün, bu öngörülme amacı gözden kaçırılarak, bazı paysahiplerine zarar vermenin bir aracı olarak kullanılamaz. Şirketin acil nakdi ihtiyacını dikkate alan bu hükmün uygulanması da mahkemenin denetimi altındadır. Üçüncü cümle usule ilişkindir. Dördüncü cümle, içkaynaklardan ve fonlardan yapılan sermaye artırımlarında bedelsiz payların iktisabının kendiliğinden (ipso iure) vukubulduğu açıkça belirtilerek teoriye ve Yargıtay kararlarına uygun çözüm kanunlaştırılmıştır. Bu hüküm uyarınca, içkaynaklardan yapılan artırımın kesinleştiği an, eski pay, bedelsiz pay ile donanmış olarak yani, eski pay + bedelsiz paydan oluşan pay şeklinde doğar. Doğma ipso iure'dir. Yoksa bir şirket organının, bedelsiz payın iktisabına ilişkin bir karara ne gerek vardır ne de organların böyle bir karar almaya yetkileri vardır. Bu hüküm uyarınca, bedelsiz paya ilişkin eski paya bağlı hak bir rüçhan hakkı [Tasarı m. 461] değildir. Bu sebeple ne sınırlandırılabilir ne kaldırılabilir ne de bundan vazgeçebilir. Son cümlede yer alan hüküm bu kuralı içermektedir.”

5. **“SERMAYEYE EKLENMESİNE MEVZUATIN İZİN VERDİĞİ FONLAR” KAVRAMININ ANLAMI:**

Yeni TTK'nun 462 nci maddesi iç kaynaklardan sermaye artırımını düzenlemekte olup, birinci fıkrasında sermaye artırımında kullanılabilir (sermayeye dönüştürülebilir) iç kaynaklar iki ana grup halinde şöyle ifade edilmiştir:

- a. **Esas sözleşme veya genel kurul kararıyla ayrılmış ve belirli bir amaca özgülenmemiş yedek akçeler ile kanuni yedek akçelerin serbestçe kullanılabilen kısımları VE**
- b. **Mevzuatın bilançoya konulmasına ve sermayeye eklenmesine izin verdiği fonlar.**

“a” başlığında yer alan tanıma;

- Olağanüstü Yedekler
- Geçmiş Yıllar Karları
- Genel Kanuni Yedekler Toplamının Esas Sermayenin Yarısını Aşan Kısmı⁴

gibi unsurlar girmektedir.

“b” başlığında yer alan tanıma ise;

- Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası Kaynaklı Fonlar
- Özsermaye Kalemlerine Ait Enflasyon Düzeltme Farkları (VUK Mük. Md. 298, Geçici Md. 25)
- 2003 Yılı Enflasyon Düzeltmesi İçindeki Enflasyon Farkı
- Yeniden Değerleme Fonu (Eğer Varsa 2003 Enf. Düzeltmesi Öncesine Ait Unsurlar)

gibi unsurlar girmektedir.

⁴ Kanuni yedek akçelerin serbestçe kullanılabilen kısmının ne olduğu konusunda geçmişte, Eski TTK döneminde yapılan yorumlar genellikle, I. ve II. Tertip Kanuni Yedekler ile varsa buna ilave edilen Emisyon Primleri toplamının -ki Eski TTK Md. 466'ya göre Genel Kanuni Yedek Akçe başlığı altında toplanmaktaydı - esas sermayenin yarısını aşan kısmı olduğu konusunda birleşmekteydi. Bu yorumlara göre bu kısmın sermayeye ilave edilebileceği ve hatta ortaklara dağıtılabileceği yönünde görüşler / uygulamalar vardı.

Nitekim Yeni TTK döneminde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Kar Payı Avansı Dağıtımı Hakkında Tebliğinde (RG. 09.08.2012, 28379) serbest yedek akçe tanımını şu şekilde yapmıştır: “Genel kanuni yedek akçelerin sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşan kısmı .....” Bu tanımın da teyid ettiği üzere, Yeni TTK Md. 519'a Eski TTK Md. 466'ya göre ayrılan Genel Kanuni Yedeklerin toplamının esas sermayenin yarısını aşan kısmı serbestçe kullanılabilen yedek akçe sıfatıyla diğer serbest yedeklerle (olağanüstü yedekler) birlikte (Yeni TTK Md. 462/1 uygulamasında) sermayeye dönüştürülebilir mahiyette unsurlar olarak kabul edilecektir.

Yukarıda Yeni TTK Md. 462/1'in lafzi ifade tarzı esas alınarak "a" ve "b" başlıkları altında yapılan ayırım şu açıdan çok önemlidir: Yeni TTK öncesi dönemde öğretideki ve Yargıtay kararlarındaki hakim anlayış (ki aslında bu anlayışın kanunlaştırılması amaçlanmıştı) gerek "a" ve gerekse "b" başlığı altındaki bütün unsurların nakdi sermaye artırımından önce sermayeye dönüştürülmüş olması gereğini işaret ediyor olmasına rağmen; Yeni TTK'nun yukarıya aynen alınan 462/3 üncü maddesindeki hükümde "*Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması halinde, bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz*" ibaresine yer verilmek suretiyle lafzen sadece "*bu fonların*", yani yukarıda "b" başlığı altında yer verilen özsermaye unsurlarının kapsama dahil edilmiş olmasıyla yetinilmiş görünmektedir. Gerekeçedeki şu örnekli açıklamalar da bunu doğrulamaktadır:

".....
Birinci fıkra Tasarıda ve diğer mevzuatta yer alan iç kaynakları göstermekte ve mevzuattaki fonlara gönderme yapmaktadır. İçkaynaklar numerus clausus karakter taşımaz; fonlar ise belirlenmeden mevzuatta sermayeye eklenmesine cevaz verilen fonlar olarak tanımlanmıştır. Tasarıda yer alan iç kaynaklar esas sözleşme ve/veya genel kurul kararıyla ayrılmış (isteğe bağlı) yedek akçeler ile, kanuni yedek akçelerin serbest kısımlarıdır. Diğer mevzuatta ise fonlar sözkonusudur. Bunların örnekleri yeniden değerlendirme, iştirak ve taşınmaz satış hasılatı ve enflasyon fonudur....."

Kanunda tanımlanan fonlar, genelde, ortaklara dağıtımı belli sürelerle (5 yıl) veya süresiz yasaklanmış, daha doğru bir ifadeyle ortaklara dağıtımı bu fonların vergilendirilmesi gereğini ortaya çıkaran özsermaye kalemleridir. Olağanüstü yedek akçeler ve geçmiş yıllar karları ise, geçmişte ortakların iradesi ile dağıtılmayıp şirket kazancından ayrılarak bünyede bırakılmış karlardır. Kanunun bunların sermayeye eklenmesine lafzen açıkça bir zorunluluk getirmemesinin sebebi, ilerde dağıtılabilmelerine engel olunmaması amacını korumak olabilir. Gerçekten de her yıl dengeli bir kar dağıtımı yapabilmek amacıyla ayrılan olağanüstü yedek akçelerin sermayeye eklenmesiyle şirketin kar dağıtım politikası bozulabilir, izleyen bir iki yıl zarar edildiğinde, bu zararlar gelecek yıllar karları ile kapatılınca kadar şirket kar dağıtamaz hale gelebilir.

Dolayısıyla kanunun lafzına göre çıkardığımız anlam; sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonlar tabirine, bilançoda özsermaye kalemleri arasında yer alan bütün iç kaynakların değil sadece yukarıda "b" başlığı altında sıralanmış bulunan fonların dahil edilmesi gerektiğidir.

Bizim yorumumuz böyle olmakla birlikte, Md.462/3 lafzındaki "*bu fonlar*" tabirine dahil edilmemiş bulunan ve yukarıda "a" başlığı altında sıralanmış olan olağanüstü yedekler ve geçmiş yıllar karlarının da, öğretide ve Yargıtay Kararlarında yerleşik hale gelmiş olduğu gibi ve aslında yeni kanun hükmünün amacına da uygun olduğu şekilde nakdi sermaye artırımından önce sermayeye ilave edilmiş olması gerektiği yönünde görüşler ortaya çıkabilir. Hatta, gerekçede yer alan "*..... veya böyle bir fonun hesaplanıp bilançoaya konulması yolu açıkken .....*" ibaresinin; kanun koyucunun amacının, sadece bilançoda bilfiil yer alanların değil, bilançoda yer verilmemiş olan, eski TTK Md. 458 anlamında "*gizli yedeklerin*" dahi bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiğine işaret eder tarzda yorumlanması ihtimali vardır.

Diğer taraftan, taahhüt yoluyla nakdi veya aynı sermaye artırımının, sermaye artırımına iştirak etmeyen mevcut pay sahiplerinin, işletmede mevcut olağanüstü yedekler ve geçmiş yıllar karları (ve elbette gizli yedekler) üzerindeki haklarını zarara sokacak şekilde yapılması durumunda, bunun Eski TTK döneminde olduğu gibi Yeni TTK döneminde de objektif iyiniyet kurallarına aykırılık açısından ayrıca değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Nitekim, gerekçede vurgulanan husus, şirketin nakdi sermayeye duyduğu gereksinimin acil olması ve nakdi sermaye artırımının derhal yapılmasında haklı sebeplerin bulunmasıdır. Bu amaç gözden kaçırılarak hükmün bazı pay sahiplerine zarar vermek amacıyla kullanılmayacağı gerekçede açıkça yazılıdır.

6. SERMAYENİN ÖDENDİĞİNİN TESPİTİ RAPORLARINDA YMM VE SMMM'LERE DÜŞEN GÖREVLER:

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün Kasım 2012'de yayımladığı 431.04 no.lu Genelgesinde aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir⁵:

“.....

2. Anonim Şirketlerde sermayenin sadece sermaye taahhüdü yoluyla artırılabilmesi için, bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunmaması gerekmekte olup; limited şirketlerde ise, bu zorunluluk bulunmamaktadır. Anonim ve limited şirketlerde sermayenin sadece sermaye taahhüdü yoluyla artırılmasında, şirket sermayesinin öz varlık içinde korunduğunu, şirketin özvarlığı da tespit edilmek suretiyle şirket sermayesinin karşılıksız kalıp kalmadığına ve sermayenin hangi oranda korunduğuna ilişkin YMM veya SMMM raporunun aranması, anonim şirketlerde ise bu raporda ayrıca sermayeye eklenecek fonların mevcut olmadığına da tespit edilmesi gerekmektedir.”

Bu düzenleme ile YMM ve SMMM'lere yeni bir görev yüklenmiş bulunmaktadır; Anonim Şirketler için hazırlanacak sermayenin ödendiğinin ve öz varlık içinde korunduğunun tespiti raporlarında, bilançoda, sermayeye eklenecek fonların mevcut olup olmadığının araştırılarak mevcut olmadığının tespiti durumunda, raporun bu hususun da belirtilmesi suretiyle verilmesi gerekeceği anlaşılmaktadır. Bu tür fonların mevcut olması durumunda ise (bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden taahhüt yoluyla) sermaye artırımını yapılamayacağından, zaten YMM/SMMM raporunun verilmesi gereken aşamaya gelinememiş demektir. Diğer bir ifade ile eğer YMM/SMMM raporunda bu tür fonun/fonların varlığı tespit edilmiş ise raporun ilgili bulunduğu, taahhüt yoluyla sermaye artırımını işlemi tescil edilemeyecek demektir.

⁵ Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin bu Genelge'de yer verilen düzenlemeleri yürürlükten kaldırdığına dair açık bir hüküm yoktur. (RG. 27.1.2013 28541)

Genelgede, “bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonlar” ibaresi kullanılmış ancak bu fonlardan nelerin anlaşılması gerektiği konusunda herhangi bir açıklama ya da ipucu verilmemiştir.

Kanunda yer alan ibare burada aynen tekrarlanmış olduğuna göre, yukarıda yapmış olduğumuz yorumumuzu tekrarlamakla yetiniyoruz; bize göre, YMM/SMMM sermayenin ödendiğinin ve korunduğunun tespiti raporlarında, bilançoda mevcut olmadığı tespit edilecek fonlar sadece bu Sirkülerimizin 5 inci bölümünde “b” başlığı altında sınıflandırılan kalemlerden (gayrimenkul ve iştirak hissesi satış kazancı istisnası fonu, enflasyon düzeltme fonları, yeniden değerlendirme fonu vb.) ibaret olmalıdır. Bu unsurlar dışında kalan diğer iç kaynak unsurlarının (Sirkülerimizin 5 inci bölümünün “a” başlığı altında sınıflandırılanların) bilançoda mevcudiyeti sözkonusu olsa bile bunlara raporda yer verilmesine gerek olmadığını ve dolayısıyla bunların varlığının böyle bir raporun hazırlanmasına engel olmadığını düşünüyoruz.

7. SERMAYENİN FONLARDAN ve EŞ ZAMANLI OLARAK SERMAYE TAAHHÜDÜ İLE BİRLİKTE ARTIRILMASI DURUMU:

Yeni TTK Md. 462/3’ün ikinci cümlesi şöyledir: “*Hem bu fonların sermayeye dönüştürülmesi hem de aynı zamanda ve aynı oranda sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılabilir.*”

Yukarıda bahsi geçen İç Ticaret Genel Müdürlüğü Genelgesinde bu konuda şu açıklama yapılmıştır:

“3. Anonim Şirketlerde sermayenin; iç kaynaklardan ve eş zamanlı olarak sermaye taahhüdü ile birlikte artırılması durumunda, bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonlarla birlikte bu fonların toplam tutarına kadar sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermayenin artırılması ..... mümkün bulunmaktadır.”

Kanun metninde yer alan “..... aynı oranda.....” ibaresi, Genelge metninde “.... bu fonların toplam tutarına kadar.....” şeklinde yorumlanmış ve uygulamaya buna göre yön verilmiştir.

Örnek 1: Esas sermayesi 100 milyon TL. olan bir A.Ş.’nin bilançosunda sermayeye eklenebilir mahiyette 40 milyon TL. fon yer almaktadır. Şirkette acil nakit ihtiyacı nedeniyle sermayenin nakden taahhüt yoluyla 100 milyon TL. artırılarak 200 milyon TL.’ye çıkarılması planlanmaktadır.

Md. 462/3 hükmü gereği bilançoda yer alan 40 milyon TL. tutarındaki fon sermayeye dönüştürülmeden nakit sermaye artırımını yapılamaz; ancak fonların da kullanılması suretiyle eş zamanlı sermaye artırımını mümkündür.

İç Ticaret Genel Müdürlüğü Genelgesinde yer alan açıklamaya göre, fonlardan ve nakden taahhüt yoluyla eş zamanlı yapılacak sermaye artırımında nakit artırılabilecek tutar en fazla 40 milyon TL. olabilir. Bu durumda 40 milyon TL. fonlardan, 40 milyon TL. nakden olmak üzere eşzamanlı sermaye artırımını ancak bu tutarlarda yapılabilir.

Bu örnekte görüldüğü gibi sermaye, iç kaynaklardan ve taahhüt yoluyla nakden eş zamanlı olarak aynı tutarda artırılarak mevcut ortaklar arasındaki denge korunmuştur.

Diğer taraftan Kanun lafzında yer alan “..... aynı oranda” ibaresi ile kastedilenin tam olarak bu husus olup olmadığı bize göre belirsizdir. Zira eğer eş zamanlı sermaye artırımında nakden artırılabilir tutar sermayeye eklenecek fon tutarı ile sınırlandırılır ise, nakit ihtiyacının işbu tutardan daha yüksek olduğu durumlarda şirkette başka sorunlara yol açılmış olur. Bizim anlayışımıza göre “.....aynı oranda....” ibaresinin “en fazla fon tutarı kadar” şeklinde anlaşılması gerekir. Aksi halde fon tutarından daha fazla nakit ihtiyacı içinde olan şirketlerde gerektiği kadar nakit sermaye artırımını gerçekleştirilememiş olur. Bu sorun, pratikte, önce eşzamanlı sermaye artırımının tamamlanması ve hemen akabinde planlanan nakit artıştan geriye kalan kısım (Yukarıdaki örnekte 60 milyon TL.) için yeni bir nakden sermaye artırım kararı alınarak, ihtiyaç duyulan nakdin işletmeye girişinin sağlanması şeklinde iki aşamalı sermaye artırımını işlemi ile zaten aşılabilir ise de uygulamaya bu şekilde gereksiz zorluklara yol açmayacak şekilde çözüm bulunması gerektiği görüşündeyiz. (Örneğin, aynı genel kurulda, fon tutarı ve bu tutarla eşit nakit artırım için bir gündem maddesi ve hemen altında aşan nakit kısmı için ayrı bir gündem maddesiyle, planlanan nakit sermaye artırımının tamamının pratik bir şekilde, yani ikinci bir genel kurul yapılmasına ihtiyaç olmadan yapılabileceği görüşündeyiz.)

Bu hüküm, Kanun gerekçesinde ifadesini bulan şu haklı gerekçeye dayandığına göre, gerçekten ihtiyaç duyulan nakit sermaye artırımının önünde bir engel de teşkil etmemelidir: “..... ikinci cümle, şirketin nakdi sermayeye duyduğu gereksinimin acil olduğu ve şirketin nakdi sermaye artırımını derhal yapmasında haklı sebeplerin bulunduğu haller düşünülerek Tasarıya konulmuştur. Hükümün bu öngörülme amacı gözden kaçırılarak, bazı pay sahiplerine zarar vermenin bir aracı olarak kullanılamaz. Şirketin acil nakdi ihtiyacını dikkate alan bu hükmün uygulanması da mahkemenin denetimi altındadır.” Buna göre, Kanun metnindeki “..... aynı oranda” ibaresinin “fonun toplam tutarına kadar” şeklinde anlaşılması bize göre hatalı bir yaklaşımdır. Burada “....aynı oranda....” ibaresi ile kastedilenin olsa olsa, fonlarla birlikte eşzamanlı olarak taahhüt yoluyla nakden sermaye artırımına da katılacak mevcut ortakların, nakden artırılacak kısma iştiraklerinin de “aynı oranda” sağlanması olduğu görüşündeyiz. Zira, “acilen” ihtiyaç duyulan nakit sermayeye üst limit getirilmiş olmasının izahı yapılamamaktadır.

Bilançoda mevcut, sermayeye eklenebilir fon tutarının, nakden artırılması planlanan sermaye tutarından daha fazla olması durumunda, eşzamanlı sermaye artırımının hangi tutar veya oranda yapılacağı da ayrı bir sorundur.

Örnek 2: Esas sermayesi 100 milyon TL. olan bir A.Ş.’nin bilançosunda sermayeye eklenebilir mahiyette 800 milyon TL. fon vardır. Şirkette nakit ihtiyacı nedeniyle sermayenin nakden taahhüt yoluyla 100 milyon TL. artırılarak 200 milyon TL.’ye çıkarılması planlanmaktadır.

Burada, 100 milyon TL. nakit sermaye artırımını ile eşzamanlı olarak 800 milyon TL.’nin tamamının sermayeye dönüştürülmüş olması gerekir mi sorusu akla gelecektir. Kanun lafzına göre, böyle bir

durumda nakit sermaye artırımını tutarı ne kadar küçük olursa olsun, fonun tamamının eşzamanlı olarak sermayeye eklenmiş olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Görüldüğü gibi Kanunda, taahhüt yoluyla nakden veya aynen sermaye artırımının bir ön şartı olarak, bilançodaki sermayeye eklenebilir fonların tamamının sermayeye dönüştürülmüş olmasının aranması buna benzer sorunlara yol açabilecektir. Oysa burada daha farklı alternatifler de bulunabilirdi. Örneğin mevcut ortakların oybirliğinin olduğu ve tamamının taahhüt yoluyla artırılabilecek sermayeye mevcut hisseleri nispetinde iştirak edecekleri durumlarda, fonların sermayeye dönüştürülmesine gerek olmadan da nakden veya aynen sermaye artırımının önu açık tutulabilirdi.

8. LİMİTED ŞİRKETLERDE DURUM:

Limited şirketlerin bilançolarında yer alan iç kaynakların sermayeye dönüştürülebileceğine dair doğrudan ya da Yeni TTK Md. 462'ye atıf yapan hüküm bulunmamaktadır. Buna karşın iç kaynakların limited şirketlerde de sermayeye dönüştürülmesi mümkündür. Uygulama da eskidenberi bu yöndedir.

Yukarıda sözü edilen İç Ticaret Genel Müdürlüğü Genelgesinde, limited şirketlerde sermaye artırımının sadece iç kaynaklardan yapılması durumunda artırımın tescil edilebilmesi için gerekli koşullar ve YMM/SMMM raporunun içeriği hakkında anonim şirketlerle tamamen paralel şu düzenleme yapılmıştır:

“1. Anonim ve limited şirketlerde sermaye artırımının sadece iç kaynaklardan yapılması durumunda; artırımın tescil edilebilmesi için, şirketin özvarlığı da tespit edilmek suretiyle şirket sermayesinin karşılıksız kalıp kalmadığına, sermayenin hangi oranda korunduğuna ve iç kaynaklardan artırılan tutarın şirket bünyesinde gerçekten var olduğuna ilişkin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporunun ticaret sicili müdürlüğüne verilmesi gerekmektedir. Öte yandan, şirket sermayesinin öz varlık içinde korunduğunu, iç kaynaklardan karşılanan tutarın şirket bünyesinde gerçekten var olduğunu doğrulayan yönetim kurulunun açık ve yazılı beyanı ile genel kurul tarafından onaylanmış yıllık bilançonun, bilanço tarihinin üzerinden altı aydan fazla zaman geçmiş olması halinde ise yönetim kurulu tarafından onaylanmış ara bilançonun ticaret sicili müdürlüğüne verilmesi durumunda ise, sözkonusu raporlar aranmadan işlem yapılması gerekmektedir.”

Buna karşın aynı Genelge'nin izleyen bölümlerinde, Yeni TTK Md. 462/3'ün limited şirketler açısından uygulanmayacağı açıkça belirtilmiştir. Bu durumda, limited şirketlerde bilançoda sermayeye eklenebilir mahiyette fonların mevcut olması halinde dahi taahhüt yoluyla nakden veya ayni sermaye artırımında bulunulabilir.

9. SERMAYE PİYASASI KANUNUNA TABİ ŞİRKETLERİN DURUMU :

Yeni TTK'nun kayıtlı sermaye sisteminde sermaye taahhüdü yoluyla sermaye artırımını düzenleyen 460 nci maddesinin yedinci fıkrasında, Sermaye Piyasası Kanunu'nun halka açık anonim şirketlere ilişkin hükümlerinin saklı olduğu belirtilmişken, 462 nci maddede bu yönde bir saklı hak öngörülmemiştir. Ancak, 6.12.2012 tarih ve 6362 sayılı (Yeni) Sermaye Piyasası Kanununun 12 nci maddesinin altıncı fıkrasında, yeni TTK'nun 462 nci maddesinin üçüncü

fıkrasının halka açık ve halka açılmak üzere başvuran ortaklıklara uygulanmayacağı kesin bir şekilde hükme bağlanmıştır. Bu hükmün gerekçesi şöyle ifade edilmiştir :

“...şirketlerin iç kaynaklarını sermayeye eklemelerinin şirkete herhangi bir fon girişi sağlamadığı ve şirket özkaynaklarında herhangi bir artışa sebep olmadığı göz önünde bulundurularak, bu fonların sermayeye eklenmesinin nakit artırıma ön koşul oluşturmasının herhangi bir ekonomik mantığı bulunmaması sebebiyle 6102 sayılı Kanununun 462 nci maddesinin üçüncü fıkrasının halka açık ve halka açılmak üzere Kurula başvuran ortaklıklara uygulanmayacağı düzenlenmiştir.”

Buna göre, halka açık ve halka açılmak üzere başvuran şirketlere Yeni TTK Md. 462/3 uygulanmayacaktır.

6362 sayılı SPK'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce, fakat yeni TTK'nun yürürlükte bulunduğu dönemde Sermaye Piyasası Kurulu'nun o tarihte yürürlükte olan 2499 sayılı SPK'na göre aldığı 12.07.2012 tarih ve 24/821 sayılı Kararında şu düzenlemeye yer verilmiştir :

“Sermaye Piyasası Kanunu'nun 1, 7 ve 22/a maddeleri çerçevesinde, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunması amacıyla, payları Borsada işlem gören şirketler ile halka açılmak üzere Kurulumuza başvuran şirketlerin (mevcut başvurular dahil) sermaye artırımlarında uyulmak üzere aşağıdaki esaslar belirlenmiştir :

- 1) *Başvuruda bulunan şirketlerin iç kaynaklarının, ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde öncelikle (varsa) geçmiş yıllar zararlarının mahsubunda kullanılması esastır.*
- 2) *Özkaynakları içinde gayrimenkul satış kazancı ile iştirak kazancı bulunan şirketler, bu fonları sermayeye ilave etmeden nakit sermaye artırımını yapamazlar.”*

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24/821 sayılı bu Kararının 6362 sayılı yeni SPK yürürlüğe girdikten sonra da geçerliliğini koruyup korumadığı belli değildir. (6362 sayılı Yeni SPK Geçici Md.1'e göre bu Kararın Yeni SPK'na veya en azından Md.12/6'nın gerekçesine aykırı sayılarak uygulanmayacağı da ileri sürülebilir.) Kararın halen geçerliliğini koruduğu varsayımıyla :

- a. Bu şirketlerde iç kaynakların ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde öncelikle (varsa) geçmiş yıllar zararlarının mahsubunda kullanılması esastır. Burada “öncelikle” zarar mahsubuna yer verilmiş olması nedeniyle, şirkette iç kaynağın “öncelikle” işbu zarara mahsubu gerektiğinden, zarar tutarını aşmayan iç kaynağın (gayrimenkul ve iştirak hissesi satış kazancı istisnası fonu dahil) zararlarla birlikte varlığı durumunda, bu durumun Kararın 2 nci maddesinde belirtilen nakit sermaye artırımına engel olmaması gerektiği düşünülmektedir.
- b. Özkaynakları içinde gayrimenkul ve iştirak hissesi satış kazancı istisnası kaynaklı fon bulunan şirketlerde bu fon sermayeye eklenmeden nakit sermaye artırımını yapılamayacaktır. Bu fonun dışında kalan diğer fonlar ve iç kaynak unsurlarının varlığının nakit sermaye artırımını yapılmasına engel olmadığı, keza bu fonun varlığının taahhüt yoluyla aynı sermaye artırımına da engel olmadığı anlaşılmaktadır. Bu tür bir fonun varlığı durumunda

fonun sermayeye ilavesinin ve fon miktarı ile sınırlı olmaksızın nakit sermaye artırımının eş zamanlı yapılabileceği anlaşılmaktadır. Zira sözkonusu kararda TTK Md. 462/3'teki gibi nakdi sermayenin "aynı oranda" artırılabilmesi şeklinde bir belirleme mevcut değildir.

10. TEK ORTAKLI ANONİM ŞİRKETLERİN DURUMU :

Yeni TTK ile bir anonim şirketin tek ortaklı olarak da kurulabilmesi mümkün hale gelmiştir. Yeni TTK Md.462/3, taahhüt yoluyla sermaye artırımlarında mevcut ortakların biri veya birkaçı aleyhine diğeri ya da diğerlerinin lehine haksız biçimde ortaya çıkabilecek durumları önlemeye çalıştığına ve tek ortaklı anonim şirkette bu tür bir çıkar çatışması durumu ortaya çıkamayacağına göre, tek ortaklı anonim şirketlerde taahhüt yoluyla sermaye artırımlarında Md.462/3'e uyma zorunluluğu aranmasına gerek olmadığı görüşündeyiz.

11. ŞİRKET BİRLEŞMELERİNDE VE BÖLÜNMELEİNDE DURUM :

Şirket birleşmelerinde devralan anonim şirkette, kısmi ve tam bölünmede keza kısmi veya tam bölünen şirketin varlıklarını devralan anonim şirkette, sermaye artırımını yapılması gereken durumda, işbu sermaye artırımını bir tür taahhüt yoluyla sermaye artırımındır. Bu durumlarda devralan şirketin bilançosunda sermayeye eklenebilir mahiyette fonların varlığı, bu fonlar sermayeye eklenmeksizin birleşmeye/bölünmeye bağlı sermaye artırımının gerçekleştirilemeyeceği anlamında yorumlanmamalıdır. Zira bu tür sermaye artırımlarında gerek devrolan ve bölünen, gerekse devralan şirketin ortaklarının hakları arasındaki denge zaten ilgili hükümler gereğince (Yeni TTK 134 - 194 üncü maddeler) korunmaktadır.

12. SERMAYEYE EKLENMESİNE MEVZUATIN İZİN VERDİĞİ FONLARLA İLGİLİ ÖZELLİKLİ DURUMLAR VE SORUNLAR

12.1. Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası Kaynaklı Fonlar :

Bu fonların satışın yapıldığı yılı izleyen 5 inci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması ve bu sürede ortaklara dağıtılmaması istisnanın şartlarından biridir. Söz konusu fon bu süre içinde sadece sermayeye eklenmiş ise istisna şartları ihlal edilmemiş sayılır. Dolayısıyla aslında, kar kaynaklı bir yedek olup 5 yıllık sürenin dolmasını takiben ortaklara dağıtılabilecek niteliktedir. 5 yıllık süre dolmadan önce, şirkette ortaya çıkan acil bir nakit sermaye artırımını ihtiyacı nedeniyle bu fonun öncelikle sermayeye eklenecek olması, ortakların ileride 5 yıllık sürenin sonunda serbest kalacak/dağıtılabilecekleri bir kardan da mahrum kalmaları sonucunu doğurmuş olacaktır. Özellikle düşük miktarda acil nakit sermaye artırımını ihtiyacının ortaya çıktığı bir durumda, bu ihtiyacın çok üzerindeki bir fon tutarının tamamının sermayeye eklenmek zorunda kalınması, yakın bir gelecekte ortaklara yapılabilecek muhtemel kar dağıtım kaynaklarının ortadan kalkmasına yol açacaktır. (Sonradan sermaye azaltımının bir çözüm olabileceği düşünülebilir ise de, zorlu hukuki süreçler yerine bazı firmalar sırf bu nedenle nakit sermaye artırımını yerine yabancı kaynaklara başvurabileceklerdir.)

12.2. Esas Sermayenin Artırılması Nedeniyle I. Tertip Yasal Yedek Akçe Tavanının Yükselmiş Olması :

İç kaynakların sermayeye dönüştürülmesi şirketin özsermayesini değiştirmemekte sadece özkaynak kalemleri arasında bir değişikliğe yol açmaktadır. Şirkette zamanla esas sermayenin gereğinden yüksek rakamlara çıkması, kar dağıtımları sırasında hesaplanıp ayrılması gereken I. Tertip yedek akçenin tavanının da (ödenmiş sermayenin yüzde yirmisi) gereksiz yere yükselmesine sebep olur.

12.3. Esas Sermayenin Artırılması Nedeniyle Kanuni Yedeklerin Serbestçe Kullanılabilen Kısmının Azalması:

Kanuni yedek akçelerin (I. ve II. Tertip Kanuni yedeklerle emisyon primleri) toplamının esas sermayenin yarısını aşan kısmı serbestçe kullanılabilen bir iç kaynak unsurudur. Esas sermayenin gereğinden yüksek rakamlara çıkarılması limitin de yükselmesi nedeniyle serbestçe kullanılacak kanuni yedek akçe kısmının azalması sonucunu doğuracaktır.

12.4. Sermayenin Kaybı Durumunun Daha Erken Ortaya Çıkmış Sayılması İhtimali:

Yeni TTK Md. 376'da sermayenin kaybı ve borca batık olma durumu ve böyle hallerde yönetim kuruluna düşen görevler düzenlenmiştir.

Md. 376'nın birinci ve ikinci fıkralarında sırasıyla, sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının yarısının ve üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlar düzenlenmiştir.

Bu hesaplama, esas itibariyle özsermayenin sermaye+kanuni yedekler toplamına oranlanması işlemidir. Böyle bir oranlamada, özsermaye değişmediği halde sermayenin, iç kaynak unsurları (fonlar) kullanılarak gereksiz yere artırılması, orantının paydasının yükseltilmesi anlamına geldiğinden, diğer şartların değişmediği varsayımıyla şirketin sermaye kaybı durumunun erkene çekilmesi sonucuna yol açabilir.

Örnek 3:

	<u>Mevcut Durum</u>	<u>Fonların Sermaye İlavesinden Sonraki Durum</u>
1.Esas Sermaye	100	180
2.Kanuni Yedekler	50	50
3.Toplam (1+2)	150	230
4.Fonlar	80	-
5.Toplam (3+4)	230	230
6.Zarar	(155)	(155)
7.Özsermaye (5+6)	75	75
8. YTTK Md. 376 (7+3)	0,50	0,32

Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi mevcut bilançoda şirketin esas sermayesinin ve kanuni yedekler toplamının en az yarısı karşılığını korumakta olduğu halde, fonda yer alan tutar esas sermayeye dönüştürülmüş olsaydı, esas sermayenin ve kanuni yedekler toplamının karşılığını koruyan kısmı 1/3'ün altına düşmüş olacaktı ve şirket Yeni TTK Md. 376/2'ye göre teknik iflas kapsamına girmiş sayılacaktı.

Bu bakımdan, özellikle bilançoda zararların bulunması halinde, iç kaynak unsurlarının (fonlar dahil) öncelikle işbu zararlara mahsup edilmesi gerektiği; fiilen mahsup yapılmıyorsa bile, nakit sermaye artırımını öncesi yapılması gereken iç kaynak / fon kaynaklı sermaye artırımında iç kaynak / fon toplamının sadece zarar toplamını aşan kısmının bir ön şart olarak kabul edilmesi gerektiği akla daha yakın görünmektedir. Zira, mevcut ortakların açık ve gizli yedekler (pozitif unsurlar) üzerinde sahip olduğu hakların aynı oranda mevcut zararlar (negatif unsurlar) yönünden de bir yükümlülük anlamına geldiği varsayılacak durumdadır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun yukarıda zikredilen 12.07.2012 tarih ve 24/821 sayılı Kararında yer verilen iç kaynakların öncelikle varsa geçmiş yıllar zararlarının mahsubunda kullanılması gerektiği görüşü bu açıdan da anlamlı ve önemlidir.

13. SERMAYE AVANSI, ZARAR KARŞILAMA FONU GİBİ UNSURLAR TTK Md.462/3 MAHİYETİNDE FON SAYILIR MI?

Mevzuatın izin verdiği ölçüde ortaklardan sağlanan ve özsermaye grubu içindeki hesaplarda izlenen sermaye avansı ve zarar karşılama fonu gibi unsurların TTK Md. 462/3 anlamında fon sayılamayacağı görüşündeyiz. Zira bu unsurlar şirket içinde doğmuş değerler olmayıp, şirket dışından mevcut ortaklardan temin edilen fonlardır. Bunların sermayeye dönüştürülmesi hiç şüphesiz taahhüt yoluyla sermaye artırımını anlamına gelmektedir.

14. ŞİRKETLERDE YAPILMASI GEREKEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI:

Şirketlerin bazılarının kayıtlarında iç kaynak unsurları yukarıda yer verildiği şekilde ayrıntılı olarak sınıflandırılmamış olabilir. Özellikle 2003 ve 2004 yıllarında yapılan enflasyon düzeltmesi işlemleri sırasında özsermaye unsurlarına ait fark hesapları, sermaye düzeltmesi olumlu ve olumsuz farkları hariç, her bir hesap bazında ayrıntılı olarak takibedilmiyor olabilir. Eğer böyle ise, bu unsurların en alt detayda her bir hesap bazında mutlaka ayrıştırılması ve bilançolarda ayrıca gösterilmesinde fayda vardır.

Diğer taraftan enflasyon düzeltmesi nedeniyle oluşan fonların varsa enflasyon düzeltmesi nedeniyle oluşan zararlara mahsup edilmesi mümkün olduğundan bu mahsubun yapılmasını özellikle öneririz. Böylece fonların sermayeye eklenmeden nakdi ve aynı sermaye artırımını yapılmayacağı yasağı da bertaraf edilmiş olur.

Saygılarımızla.